

Рівненський державний гуманітарний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра Загальної психології та психодіагностики

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПП-44. Виробнича практика

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Напрямок підготовки

6.030102 - Психологія

(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність

(шифр і назва спеціальності (тей))

Спеціалізація

(назва спеціалізації)

Інститут, факультет, відділення **Інститут психології та педагогіки,
Психолого-природничий факультет**

(назва інституту, факультету, відділення)

Рівне-2017р.

Робоча програма виробничої практики для студентів напрямку 6.030102 -
«Психологія»

7 вересня 2017 року

Розробник:

Борейчук І.О., факультетський керівник виробничої
практики, викладач кафедри загальної
психології та психодіагностики РДГУ;

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 0301 – «Соціально-політичні науки»	нормативна	
Модулів – 1		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 4	Напрямок – 6.030102 – «Психологія»	4-й	4-й
Загальна кількість годин – 324		<i>Семестр</i>	
		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання ¹ : аудиторних – — самостійної роботи студента – —	Освітній ступінь: бакалавр	<i>Лекції</i>	
		—	—
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		—	—
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
324	324		
Індивідуальна робота: —			
Вид контролю: диференційований залік			

2. Мета та завдання виробничої практики

2.1. **Мета** виробничої практики - формування професійних умінь та особистісних якостей майбутнього психолога і на їх основі оволодіння видами професійної діяльності на рівні, який відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки бакалавра за напрямом 6.030102 – «Психологія». Базами виробничої практики виступають заклади освіти.

2.2. Завдання виробничої практики:

1) поглиблення і удосконалення теоретичних знань і встановлення їх зв'язку з практичною діяльністю;

2) розвиток особистісних якостей, необхідних психологу в його професійній діяльності;

3) формування професійних умінь і навичок: комунікативних, організаційних, діагностичних, проєктувальних, просвітницьких, прогностичних, аналітичних; рефлексивних і т.п.

4) знайомство з основними типами і видами закладів, в яких надається психологічна допомога різним категоріям населення, освітніми закладами, спеціальними профілактичними закладами {дитячі притулки і розподільники),

¹ Співвідношення аудиторної та самостійної роботи:
для денної форми –
для заочної форми –

соціальними службами, відділами у справах неповнолітніх, громадськими організаціями, центрами дозвілля і творчості дітей, закладами літнього відпочинку дітей і підлітків і т.п.;

5) засвоєння сучасних психологічних технік і методів групової та індивідуальної роботи діагностичного, консультативного, профілактичного, просвітницького характеру з різними категоріями клієнтів в дитячому, молодіжному та дорослому середовищі;

6) створення умов для розвитку здібностей і самореалізації студента, для формування його власного стилю діяльності;

7) формування у студентів творчого та дослідницького підходів до професійної діяльності;

8) розвиток навичок професійної рефлексії.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент-практикант повинен:

знати:

- основи фундаментальних наук про людину, що включають філософський, антропологічний, соціологічний, педагогічний і культурологічний аспекти його вивчення;
- основи наукового людинознавства і соціальну картину світу;
- основні нормативні документи, постанови і юридичні акти, що визначають взаємини людини і різних соціальних інститутів, зокрема, Загальну декларацію прав людини, Конвенцію про права дитини;
- новітні досягнення психологічної науки в цілому, а також дитячій і педагогічній психології, практичній психології;
- методологічні принципи і методи дослідження психологічної науки, історію і сучасні тенденції розвитку світової психології, основні закономірності психічних явищ і відкриття в області психології, їхнє прикладне значення;
- психологію пізнавальних процесів, механізми і закономірності прояву і розвитку пізнавальної діяльності особистості;
- основи соціальної психології і психології міжособистісних стосунків;
- соціально-психологічні феномени групи і суспільства;
- шляхи соціалізації особистості;
- психологію спілкування і розвитку умінь ефективного спілкування;
- медичну психологію і психогігієну;
- основи психодіагностики і основні психодіагностичні методики, особливості діагностичної роботи в шкільних умовах, процедуру й етапи здійснення діагностико-корекційної роботи, і діагностико-розвиваючої роботи;
- основи психопрофілактичної роботи в умовах школи, діагностику і корекцію професійного й особистісного самовизначення учнів;
- специфіку організації і проведення психолого-педагогічного консилиуму і його вплив на вирішення особистісних проблем учнів у школі;
- основні види і методи психологічного консультування, специфіку проведення індивідуальних і групових консультацій з питань навчання і

- розвитку особистості, життєвого самовизначення, спілкування, взаємин з батьками, однолітками і вчителями;
- етику професійної діяльності шкільного психолога, що включає дотримання ним персональної професійної відповідальності за правильність психологічного діагнозу, адекватність використовуваних діагностичних і корекційних методів, обґрунтованість рекомендацій.

вміти:

- застосовувати отримані теоретичні знання й уміння для розв'язання педагогічних, навчально-виховних, корекційних завдань з обліком індивідуальних, вікових особливостей учнів, умов їхнього навчання і виховання;
- застосовувати на практиці сучасні науково обґрунтовані методи діагностичної, розвиваючої, психокорекційної і психопрофілактичної роботи;
- проводити психопрофілактичну, психодіагностичну і психокорекційну роботу з розвитку учнів, а також психологічне консультування і психологічну просвіту вчителів, учнів і батьків;
- визначати оптимальні програми психологічної підтримки психічного розвитку учнів з метою створення найкращих умов для їхнього індивідуального розвитку;
- проводити порівняльний аналіз різних психологічних систем, підходів, методів виховання і корекції з метою виявлення їхнього розвиваючого ефекту і вироблення відповідних рекомендацій;
- застосовувати адекватні до поставлених завдань ефективні і доцільні форми психологічного консультування в роботі з учнями, вчителями і батьками;
- надавати необхідну і можливу допомогу адміністрації і педагогічному колективу у вирішенні проблем, пов'язаних із забезпеченням повноцінного психічного розвитку дітей, індивідуального підходу до дитини, враховуючи при цьому конкретні обставини і керуючись принципом "не нашкодь", тобто приймати рішення і вести роботу у формах, що виключають можливість нанесення шкоди здоров'ю, честі, достоїнству учнів, педагогів або інших осіб;
- розглядати питання і приймати рішення суворо в рамках своєї професійної компетенції; не брати на себе вирішення питань, що знаходяться в компетенції представників інших спеціальностей;
- проводити психологічне обстеження дитини з метою визначення перебігу її психічного розвитку, відповідності розвитку віковим нормам і забезпечення індивідуального підходу в процесі виховання і навчання, допомоги в професійному й особистісному самовизначенні;
- здійснювати діагностику міжособистісних стосунків дітей з дорослими й однолітками, виявляти психологічні причини порушення спілкування, розвивати уміння ефективного спілкування, проводити тренінги спілкування;

- сприяти розвитку психологічно доцільних міжособистісних взаємин у навчально-виховних колективах, здійснювати заходи щодо попередження і зняття психологічної напруженості в членів педагогічного колективу, профілактику конфліктних ситуацій;
- аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід, систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію: орієнтуватися в науковій, науково-методичній літературі, що видається як у нашій країні, так і за кордоном; застосовувати сучасні педагогічні й інформаційні технології обробки і використання наукової інформації;
- здійснювати науково-дослідну і методичну діяльність по вивченню і впровадженню сучасних досягнень в області практичної психології;
- популяризувати і роз'яснювати результати новітніх психологічних досліджень, формувати у вчителів потребу в психологічних знаннях, бажання використовувати їх у роботі з дитиною.

На виробничу практику відводиться **324** годин /9 кредитів ECTS/

3. Програма виробничої практики

Змістовий модуль №1.

Ознайомлення зі специфікою роботи психологічної служби навчального закладу.

Зміст психологічної практики:

1. Вивчити нормативні документи, які регламентують діяльність практичного психолога закладу освіти.

Форма звіту: Анотація нормативних документів.

2. Ознайомитися з документацією, яку веде психолог закладу освіти.
3. Проаналізувати план роботи психологічної служби школи за такою структурою:

- тема, над якою працює школа (інформацію про тему можна отримати в адміністрації закладу);
- проблема, над якою працює служба (визначається психологом на основі проблемної теми закладу);
- мета служби (визначається на основі проблемної теми закладу в цілому і проблеми психологічної служби зокрема);
- завдання служби (поетапні кроки, які необхідно здійснити для реалізації наміченої мети);
- склад служби.

Форма звіту: Аналіз річного плану роботи психологічної служби школи.

Змістовий модуль №2.

Профілактична робота

Зміст психологічної практики:

1. Ознайомитися з напрямками профілактичної роботи психологічної служби даного навчального закладу.

1. Підготувати матеріали до профілактичної бесіди-семінару (з батьками,

дітьми, вчителями – на вибір). Тема бесіди визначається відповідно до індивідуальних планів шкільних психологів.

Форма звіту: конспект бесіди-семінару з обраної теми (вказати вік, освіту аудиторії, умови проведення, тривалість бесіди)

2. Провести бесіду-семінар з метою пропаганди психологічних знань. Проаналізувати її ефективність спільно з методистами кафедри та бази практики.

3. Розробити програму інтерактивного заняття (міні-тренінг) профілактичного спрямування (наприклад, з метою профілактики відхилень в особистісному розвитку, з питань попередження розвитку негативних соціально-психологічних явищ) з метою підвищення ефективності впливу на аудиторію. Тематика тренінгу також визначається у відповідності з індивідуальними планами шкільних психологів

Форма звіту: Програма інтерактивного заняття.

Змістовий модуль №3.

Психологічна діагностика

Зміст психологічної практики:

1. Здійснити підбір адекватних методик для комплексної психологічної діагностики (не менше 3 осіб)

2. Провести необхідні індивідуальні та групові обстеження. (До кожного пункту схеми комплексної психологічної діагностики провести не менше 2 методик). Обробити результати.

Форма звіту: Протоколи окремих обстежень у якості додатків.

3. Проінтерпретувати результати діагностики, подати за наведеною схемою протоколу комплексної психологічної діагностики.

Форма звіту: Психологічні характеристики за схемою комплексної психологічної діагностики.

Змістовий модуль №4.

Психологічне консультування.

Зміст психологічної практики:

1. За допомогою психолога ознайомитися з проблематикою звернень клієнтів до психолога-консультанта.

2. Провести індивідуальну консультацію за наведеною схемою 2-х осіб. Консультацію бажано провести з особою, яка була об'єктом комплексної психодіагностики – завдання модуля №3.

Форма звіту: Протокол консультативної бесіди (орієнтовна схема в додатках).

3. Окреслити можливі напрямки подальшої корекційної роботи на наступних етапах .

Форма звіту: Рекомендації щодо розвивальної (корекційної) роботи.

9. Методи контролю

Звітна документація, характеристика на студента з бази практики.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ, ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

Поточний контроль				Захист	Всього
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4		
10	15	20	15	40	100

Шкала оцінювання:

- 90-100 балів** – відмінно (A);
- 82-89 балів** – добре (B);
- 75-81 балів** – добре (C);
- 67-74 балів** – задовільно (D);
- 60-66 балів** – задовільно (E);
- 35-59 балів** – незадовільно з можливістю повторного складання (FX);
- 1-34 балів** – незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F).

Оцінювання практики.

Оцінюється якість виконання кожного окремого завдання і документальна фіксація проведеної роботи за 100-бальною системою.

Орієнтовна оцінка видів навчальної діяльності студентів під час виробничої психологічної практики

№ п/п	Вид роботи	Оціночні бали
<i>1. Обов'язкові</i>		
<i>Змістовий модуль 1. Ознайомлення зі специфікою роботи Психологічної служби закладів освіти</i>		
1.1.1.	Вивчення нормативних документів, які регламентують діяльність Психологічної служби, їх анотація.	1-3 бали
1.1.2.	Ознайомлення з документацією, яку веде практичний психолог. Аналіз річного плану роботи психологічної служби школи	1-7 балів
<i>Змістовий модуль 2. Профілактична робота</i>		
1.2.1	Конспект та проведення бесіди-семінару з профілактичної тематики	1-11 балів
1.2.2.	Програма інтерактивного заняття (міні-тренінг) профілактичного спрямування	1-4 бали
<i>Змістовий модуль 3. Психологічна діагностика</i>		
1.3.1.	Підбір адекватних методик для комплексної психологічної діагностики	1-3 бали
1.3.2.	Проведення необхідних індивідуальних та групових обстежень, обробка результатів. Оформлення протоколів.	1-12 балів

1.3.3.	Інтерпретація результатів діагностики. Психологічні характеристики за схемою комплексної психологічної діагностики.	1-15 балів
<i>Змістовий модуль 4. Психологічне консультування</i>		
1.4.1.	Проведення індивідуальної консультації за наведеною схемою. Оформлення протоколу консультативної бесіди.	1-15 балів
1.4.2.	Рекомендації щодо розливальної (корекційної) роботи	1-5 балів
<i>2. Додаткові бали</i>		
2.1.	Систематичність відвідування	1-10 балів
2.2.	Ведення щоденника студента-практиканта	1-10 балів
2.3.	Звіт про проходження психологічної практики	1-5 балів
<i>3. Заохочувальні бали</i>		
3.1.	Якість оформлення документації студента-практиканта. Виготовлення стимульного матеріалу.	1-10 балів
3.2.	Участь у планових заходах психологічної служби закладу (поза програмою практики)	1-15 балів

Для врахування оцінки роботи студента-практиканта психологом бази практики (характеристика) вводяться відповідні вагові коефіцієнти:

Оцінка характеристики	Ваговий коефіцієнт
„Відмінно”	1,0
„Добре”	0,9
„Задовільно”	0,7

11. Методичне забезпечення.

- 1) освітньо-професійна програма підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»напряму «Психологія»;
- 2)наскрізна програма;
- 3) методичні матеріали.

12. Рекомендована література

Базова література

1. Абрамченко С. І. Активні методи у роботі зі студентами на заняттях: Метод. рек. для студ. пед. навч. закладів / С.І.Абрамченко. — К., 2008
2. Аврамченко Н. В. Практична спрямованість студентів психологів під час проходження практики: Метод. рек. / Н.В.Аврамченко— К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2007.
3. Гірник А. М. Основи психопедагогіки / А.М.Гірник.. — К.: КВГІ, 1996
4. Документація психолога / Упорядник Т. Гончаренко. – К.: Ред. загально педагогічних газет, 2003. – 120 с.

5. Мостова К. К. Підготовка студентів до практичної діяльності: Метод. рек. для викладачів / К.К.Мостова. — Львів, 2008
6. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я: Навч. пос. для студентів середніх і вищих закладів освіти / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк, А.Ф. Косенко, Т.І. Кочергіна; КНУ ім. Т. Шевченка, Київський між нар. ун-т. / За ред. М.С. Корольчука. - К.: ІНКОС, 2002. – 272 с.
7. Психопрофілактика / Упорядник Г. Гончаренко. – К.: Ред. загальнопедагогічних газет, 2003. – 112 с.
8. Детская практическая психология: Учебник для студентов вузов / Под ред. Т.Д. Марцинковской. – М.: Просвещение, 2000. – 255 с.
9. Дмитриевский В.А. Психологическая безопасность в учебных заведениях: Учеб. пособие для студентов. – М.: Пед. общ-во России, 2002. – 203 с.
10. Дубровина И.В. Школьная психологическая служба: вопросы теории и практики. – М.: Педагогика, 1991. – 230 с.
11. Овчарова Р.В. Практическая психология в начальной школе. – М.: Сфера, 1999. – 240 с.
12. Овчарова Р.В. Справочная книга школьного психолога. – М.: Просвещение: Учеб. лит., 1996. – 350 с.
13. Овчарова Р.В. Технологии практического психолога образования. – М.: ТЦ «Сфера», 2000. – 448 с.
14. Основи психологічного консультування: Навч. посіб. /Л. М. Карамушка, Н. Л. Коломінський, М. В. Войтович. — К: МАУП, 2002.
15. Поліщук С.А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів: навчально-методичний посібник / С.А.Поліщук. – Суми: Університетська книга, 2012.
16. Практическая психология образования: Учебник для студентов вузов / Под ред. И.В. Дубровиной. – М.: ТЦ «Сфера», 1997. – 526 с.
17. Психическое здоровье детей и подростков в контексте психологической службы: Метод. пособие для детских практических психологов образования / Под ред. И.Д. Дубровиной. – Екатеринбург: Деловая книга, 2000. – 176 с.
18. Рабочая книга школьного психолога / Под ред. И.Д. Дубровиной. – М.: Просвещение, 1991. – 303 с.
19. Рогов Е.И. Настольная книга практического психолога в образовании: Учебное пособие. – М.: ВЛАДОС, 1996. – 528 с.
20. Самоукина Н.В. Первые шаги школьного психолога: Психологический тренинг. – Дубна: ООО «Феникс», 2000. – 192 с.

Додаткова література

1. Основи практичної психології: Підручник / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. – К.: Либідь, 2003. – 536 с.
2. Абрамова Г.С. Практическая психология. – Екатеринбург: Деловая книга, 1998. – 366 с.
3. Баталова А.К., Макарова И.В. Прикладная психология: Учебник для студентов высших учебных заведений. – М.: Аспект-Пресс, 2001. – 382 с.
4. Донченко К. Л. Основи психотерапевтичної діяльності / К.Л.Донченко. —

- К., 2006.
5. Дружинин В. Н. Практика психологического исследования / В.Н.Дружинин. — М., 2009. — 264 с
 6. Квинн В.Н. Прикладная психология: Учебное пособие для студентов слушателей курсов психол. дисциплин. – СПб.: Питер, 2000. – 560 с.
 7. Практическая психология: Учебник / Под ред. М.К. Тутушкиной. – СПб.: Дидатика Плюс, 1998. – 336 с.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://psychology.net.ru>
2. <http://www.psychology.net.ru>
3. <http://www.onto.ru/>
4. <http://www.deos.ru/>
5. <http://www.psychology.nm.ru/>
6. http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=493.